

Afstamming

Nederlands IPR

Ongeschreven IPR.

De betrekkingen tussen ouders en (naar Nederlands recht) wettige kinderen worden beheerst door het nationale recht van de vader.

De betrekkingen tussen vader en buitenechtelijke kinderen worden eveneens beheerst door het nationale recht van de vader.¹

Voor het toepasselijk recht inzake de ontkenning van het vaderschap bestaat geen vaste regeling. Veelal wordt per geval naar de meest passende aanknopingspunten gekeken.

Marokkaans recht

De regels zijn neergelegd in de Code de Statut Personnel et des Successions (C.S.P.S.) ofwel *Mudawwana*. Zij komen voort uit islamitisch recht.

In het Marokkaans recht worden kinderen geacht staande huwelijk te zijn verwekt als zij geboren worden minstens zes maanden na de huwelijksvoltrekking en hoogstens een jaar na ontbinding van het huwelijk. Dit jaar kan worden verlengd als na het verstrijken ervan twijfels bestaan ten aanzien van een zwangerschap (art. 76 C.S.P.S.). Gedacht is hier aan de mogelijkheid van een ingeslapen vrucht. De kinderen hebben de status van wettig kind (artt. 84 t/m 86 C.S.P.S.). Voorwaarde is dat het om een wettig huwelijk gaat.

Uitzondering: Zowel in de Islam als in het Marokkaans recht hebben kinderen die geboren worden uit een verhouding waarvan partijen te goeder trouw aannemen dat deze wettig is, hetgeen niet het geval is (art. 87 C.S.P.S.: 'des rapports sexuels par erreur'), dezelfde status als wettige kinderen (art. 88 C.S.P.S.).

Een kind is slechts wettig of onwettig. Erkenning van een onwettig kind is niet mogelijk.² Op deze regel bestaat slechts één uitzondering: art. 92 C.S.P.S. kent onder bepaalde voorwaarden de erkenning van een kind wiens afstamming onbekend is (*iqrār*).

Turks recht (gerecipieerd Zwitsers recht)

De wettigheid van een kind wordt verkregen

a. door geboorte uit huwelijk (artt. 241 t/m 246 Turks BW)

b. door wettiging (artt. 247 t/m 252, 290 e.v. Turks BW)

ad a.

Kinderen zijn wettig wanneer zij staande huwelijk zijn geboren. Ten aanzien van kinderen die binnen 300 dagen na de ontbinding van het huwelijk geboren zijn, veronderstelt men de wettigheid.

ad b.

Wettiging is mogelijk

- automatisch, door een huwelijk van de ouders (art. 247);
 - door de rechter, wanneer het gaat om kinderen van ouders die een huwelijksbelofte hebben gedaan, en het huwelijk wegens de dood, of het verlies van de bevoegdheid om een huwelijk aan te gaan, niet heeft plaats gevonden (art. 249);
 - door erkenning van een onwettig kind door de vader (art. 290);
 - onder voorwaarden door de rechter (wettiging van een onwettig kind).
- Wettiging is tevens mogelijk op grond van de zgn. amnestiewetten. De laatste van deze wetten is van 18 september 1981, inwerkingtreding 22 september 1981: 'Gesetz über die Richtigstellung der Abstammung der Kinder, die aus eheähnlichen Verbindungen ohne Eheschliessung hervorgegangen sind'.

Deze wet kent de volgende mogelijkheden³:

1. Gelijkstelling van buitenechtelijke kinderen met de wettige nakomelingen, indien de kinderen verwekt zijn tijdens de samenleving van hun ouders;
2. Kinderen van een gehuwde man en van een ongehuwde vrouw die met een gehuwde man samenleeft worden als wettig geregistreerd;
3. Kinderen van een gehuwde vrouw en natuurlijke vader (niet zijnde de echtgenoot) kunnen, wanneer het huwelijk van de vrouw door de echtscheiding is ontbonden en wanneer in het echtscheidingsvonnis uitdrukkelijk is vastgesteld, dat het kind niet van de echtgenoot afstamt, als wettig worden geregistreerd;
4. Registratie als huwelijk van een op een huwelijk gelijkende relatie tussen man en vrouw, die gemeenschappelijke kinderen willen hebben, mits er geen wettelijke huwelijksbeletsels bestaan.

Gevolgen van registratie ingevolge de amnestiewet:

Het huwelijk wordt geldig op de dag, waarop de stukken met de aanvraag aan de burgerlijke stand zijn toegezonden. De kinderen worden vanaf de dag van hun geboorte als wettige kinderen beschouwd.

Toepassing van de amnestiewet:

De wet is van toepassing op kinderen, die zijn geboren tot 300 dagen na de afkondiging van de wet (22 september 1981); op ouders die gedurende deze tijd als man en vrouw hebben samengeleefd.

Vijf jaar na de dag van de afkondiging, dus op 22 september 1986, verliest de wet haar geldigheid.

Overzicht van de relevante beslissingen

- Rb Amsterdam 15 oktober 1974, NJ 1975, 502.
Rb Rotterdam 28 juli 1975, NJ 1976, 478.
Rb Rotterdam 12 juli 1976, NJ 1978, 133.
Ktr Bergen op Zoom 26 september 1978, NJ 1979, 90.
Rb Arnhem 1 mei 1980, NJ 1981, 94.
HR 15 september 1980, NJ 1981, 68.
Rb Rotterdam 30 november 1981, NIPR 1984, 245.
Rb Utrecht 16 maart 1983, NIPR 1984, 253.
Rb Utrecht 26 mei 1983, NJ 1985, 7/NIPR 1984, 302.
Rb Rotterdam 24 januari 1983, NJ 1985, 99/NIPR 1984, 249.
Rb Alkmaar 29 september 1983, NIPR 1984, 092.
Rb Alkmaar 5 januari 1984, NIPR 1984, 174.
Rb Amsterdam 2 mei 1984, NIPR 1984, 275.
Rb Alkmaar 14 februari 1985, NIPR 1985, 361.
Rb Utrecht 13 november 1985, NJ 1986, 472/NIPR 1986, 196.
Rb Alkmaar 5 december 1985, NIPR 1986, 274.
Hof Amsterdam 30 december 1985, NIPR 1986, 279.
Ktr Amersfoort 29 april 1986, NIPR 1986, 410.

Nadere beschouwingen over de beslissingen

Uit de opgenomen rechtspraak blijkt dat het in het Marokkaans recht bestaande gebrek om een kind te kunnen erkennen in gevallen waarin geboorte plaatsvindt vóór de termijn die voor wettigheid van het kind gesteld is, in ieder geval naar Marokkaans recht kan worden geheeld door een uitspraak van de Marokkaanse rechter (Rb Rotterdam 28 juli 1975, nr. 2, p. 110; Rb Rotterdam 12 juli 1976, nr. 3, p. 111; Rb Arnhem 1 mei 1980, nr. 5, p. 111; Hof Amsterdam 30 december 1985, nr. 16, p. 114) (N.B. De bevoegdheid zou gebaseerd kunnen zijn op art. 5 lid 3 C.S.P.S. of het Maliki-tisch recht, zie art. 82 C.S.P.S.). De Marokkaanse rechter bepaalt dat partijen reeds vóór de feitelijke huwelijksvoltrekking waren gehuwd. De kinderen die minstens zes maanden na de door de rechter bepaalde 'datum' van de aanvang van het huwelijksleven zijn geboren, worden als wettig aangemerkt. De beslissing dat partijen vóór de feitelijke huwelijksvoltrekking als wettig gehuwd moeten worden beschouwd, baseert de Marokkaanse rechter op het onafgebroken samenwonen en het samen één huishouden voeren. De rechter respecteert hierbij beginselen uit de Islam zoveel mogelijk; de rechter zal de verklaring slechts afgeven indien partijen als gehuwden leefden, niet wanneer sprake is van een 'vrije relatie',⁴ welke in de Islam zonder meer onwettig is. Twaalf getuigen moeten bevestigen dat partijen reeds voor de geboorte van het kind als man en vrouw samenwoonden. In drie van de vier uitspraken waar deze zgn. 'reconnaissance matrimoniale' aan de orde is, zijn de rechters van oordeel dat de vraag naar de wettigheid van kinderen beantwoord dient te worden naar de nationale wet van de vader. Wanneer het Marokkaans recht van toepassing is en de Marokkaanse rechter respectievelijk consul verklaart dat het kind naar Ma-

rokkaans recht wettig is, hetgeen bevestigd kan worden door overlegging van schriftelijke bescheiden (N.B.: of dit laatste een zelfstandig vereiste is, is niet met zoveel woorden gesteld), werd de wettigheid in drie gevallen door de Nederlandse rechter erkend. Het Hof Amsterdam (30 december 1985, nr. 16, p. 114) daarentegen ging voorbij aan de akte van de Marokkaanse rechter en was van mening dat het kind niet wettig was aangezien het niet door de man vóór of staande huwelijk was erkend. In de desbetreffende casus bezitten beide ouders overigens de Marokkaanse nationaliteit. In Nederland wordt deze wettigheid bewerkstelligd door aanvulling van het register van de burgerlijke stand met een verklaring van wettigheid. Aanvulling met een akte van erkenning is niet mogelijk – de Marokkaanse vader kan het kind niet erkennen –, en bovendien overbodig – het kind is immers al wettig.

De Rb Amsterdam 15 oktober 1974 (nr. 1, p. 110) is wel overgegaan om met toepassing van Marokkaans recht het geboorteregister aan te vullen met een akte van erkenning (N.B. het betreft in deze casus niet een 'reconnaissance matrimoniale'). De redenering die de rechtbank volgt is aldus: Ingevolge art. 6 A.B. is het nationale recht van de erkennende vader in beginsel van toepassing in zaken van erkenning en wettiging van kinderen. Dat betekent in casu toepassing van het Marokkaans recht. Volgens de Marokkaanse wet is erkenning niet mogelijk. De rechtbank vervolgt 'Weliswaar voorzien de Marokkaanse regelen niet in enige vorm van wettiging, zij scheppen wel een mogelijkheid om te komen tot een vaststelling van wettigheid, ook in gevallen waarin naar Nederlands recht wettigheid slechts als gevolg van erkenning zou zijn te bewerkstelligen'. Volgens de Marokkaanse wet is het kind in casu echter niet wettig. Wanneer de rechtbank van mening is dat het naar Marokkaans recht mogelijk zou zijn het kind als wettig te aanvaarden, miskent zij de aan de wet ten grondslag liggende gedachte, welke voortkomt uit de Islam en volgens welke een bewuste keuze gemaakt is voor gevallen waarin de wettigheid wel, en gevallen waarin de wettigheid niet mag worden aanvaard. De rechtbank beoogt niet te wijzen naar de bedoeling van de Marokkaanse wetgever, doch naar de praktijk ofwel de rechtstoepassing. Met inachtneming hiervan en met toepassing van het Marokkaans recht is de rechtbank van oordeel dat het kind wettig is. Dit is, wanneer een link getrokken wordt met de 'reconnaissance matrimoniale', enigszins acceptabel; het is echter niet in overeenstemming met de uitspraak van de HR 15 september 1980 (nr. 6, p. 112), waarin een kind dat twee weken na huwelijkssluiting wordt geboren, als onwettig wordt aangemerkt. De akte van erkenning waarmee de rechtbank dit resultaat bereikt past niet binnen het Marokkaans recht, noch binnen de Marokkaanse rechtspraktijk. Nu de rechtbank zich bij haar uitspraak in het bijzonder heeft laten leiden door de belangen van het kind, had zij wellicht – van begin af aan Nederlands recht kunnen toepassen, temeer daar er geen ge-

schreven regel van Nederlands IPR bestaat welke bepaalt dat het nationale recht van de vader van toepassing is, en het nationaliteitsbeginsel in het IPR, ook inzake de erkenning, tegenwoordig steeds vaker wijkt voor het domiciliebeginsel.⁵

In vijf uitspraken (Rb Alkmaar 29 september 1983, nr. 10, p. 113; Rb Amsterdam 2 mei 1984, nr. 12, p. 113; Rb Alkmaar 14 februari 1985, nr. 13, p. 114; Rb Utrecht 13 november 1985, nr. 14, p. 114; Rb Alkmaar 5 december 1985, nr. 15, p. 114) wordt op grond van effectieve aanknopingspunten, niet het nationale recht van de vader, maar het Nederlands recht toegepast. Het betreft in deze uitspraken de ontkenning van het vaderschap.

Beschrijving van de beslissingen

1. Rb Amsterdam 15 oktober 1974, NJ 1975, 502

feiten: Een Marokkaanse man (Y) verzoekt aanvulling van het geboorteregister met een akte, houdende de erkenning door Y van een geboren kind vóór het huwelijk van Y met de moeder. De moeder is inmiddels overleden.

De ambtenaar van de burgerlijke stand laat verzoeker niet tot erkenning toe omdat de Marokkaanse wet ten deze geen mogelijkheid tot erkenning kent.

De Rb: Ingevolge art. 6 A.B. is inzake de erkenning en wettiging van kinderen het nationale recht van de erkennende vader in beginsel van toepassing. Weliswaar voorzien de Marokkaanse regelen niet in enige vorm van wettiging door erkenning van natuurlijke kinderen, zij scheppen wel een mogelijkheid om te komen tot een aanvaarding van wettigheid, ook in gevallen waarin naar Nederlands recht wettigheid slechts als gevolg van erkenning zou zijn te bewerkstelligen.

De rechtbank acht het in het belang van het kind, dat het in relatie tot Y als zijn wettig kind zal kunnen worden aangemerkt. De rechtbank is op grond van gebleken feiten en omstandigheden van oordeel dat met toepassing van Marokkaans recht en met inachtneming van de ten deze in Marokko geldende praktijk, de wettigheid van het kind in de relatie tot verzoeker dient te worden aanvaard. Deze wettigheid kan naar Nederlands recht slechts worden bereikt door aanvulling van de registers van de burgerlijke stand met een akte houdende erkenning door verzoeker van het kind. Het verzoek van Y wordt toegewezen.

Beschrijving: A.V.M. Struycken, in: WPNR (1978) 5418, p. 52; A.W. de Jongh, in: HPS 1977, p. 43.

2. Rb Rotterdam 28 juli 1975, NJ 1976, 478

feiten: Na de geboorte van een kind is een Marokkaanse man (Y) in 1970 op de Mohammedaanse manier op het consulaat van Marokko te Rotterdam gehuwd. Het 'Tribunal du Cadi Notaire' te Casablanca heeft in 1973 beslist dat Y en zijn echtgenote sedert 1968 als man en vrouw samenleefden en naar Marokkaans recht sedertdien als gehuwd moeten worden beschouwd, terwijl de tussen hen bestaande relatie niet verbroken is, en voorts dat het kind naar Marokkaans recht als wettig kind dient te worden aangemerkt. Zulks vindt mede bevestiging in de geboorteakte van de burgerlijke stand te Casablanca, alsook in het feit, dat het kind zowel in verzoekers trouwboekje als paspoort is vermeld.

Y verzoekt aanvulling van het geboorteregister met de kantmelding, houdende de verklaring van de geslachtsnaam van Y als zijnde de vader.

De Rb acht Marokkaans recht van toepassing op de vraag of Y de wettige vader

is. Hoewel het huwelijk posterieur is aan de geboorte van het kind, behoeft zulks naar Marokkaans recht aan de wettigheid van het kind niet in de weg te staan, indien door getuigen bewezen kan worden dat partijen reeds voor de geboorte als man en vrouw samenleefden. Op grond van een en ander is de rechtbank van oordeel dat het kind als een wettig kind van Y dient te worden aangemerkt. Het verzoek van Y wordt toegewezen.

Beschrijving: A.W. de Jongh, in: HPS 1977, p. 44-46.

3. Rb Rotterdam 12 juli 1976, NJ 1978, 133

feiten: Na de geboorte van een kind is een Marokkaanse man (Y) in 1969 in Rotterdam gehuwd. In 1972 komt van het consulaat-generaal van Marokko te Rotterdam een akte van huwelijksbevestiging, de zgn. 'reconnaissance matrimoniale', inhoudende dat huwelijkspartijen reeds vóór de huwelijksvoltrekking te Rotterdam samenwoonden en een huishouden vormden, dat zulks door de huwelijkswet in Marokko niet verboden is, dat het in 1969 gesloten huwelijk als geldig dient te worden erkend en dat partijen sinds 1968 een kind hebben. In 1976 bericht dit consulaat dat het kind naar Marokkaans recht beschouwd wordt als een wettig kind, gezien het feit dat het is bijgeschreven op de huwelijksakte van het consulaat. Y verzoekt aanvulling van het geboorteregister met een akte van erkenning.

De Rb verstaat het verzoek aldus, dat een declaratoire uitspraak omtrent de staat van het kind wordt gevraagd.

De rechtbank acht Marokkaans recht toepasselijk. De rechtbank is van mening dat de door Marokko gevonden oplossing om voorwaarden te scheppen op grond waarvan kinderen die in feite voor de huwelijksluiting zijn geboren, niettemin als wettig kunnen worden aanvaard, hier te lande aanvaard kan worden, te meer nu onze wet in dergelijke gevallen de mogelijkheid van erkenning en wettiging kent, welke rechtsinstututen in Marokko onbekend zijn. Het opmaken van een akte van erkenning is dus niet mogelijk. Wel mogelijk is dat voor recht wordt verklaard dat het kind een wettig kind van Y is.

De rechtbank gaat hiertoe over. Zij gelast verbetering van de geboortenaam in de geboorteakte.

Beschrijving: J.E.J.Th. Deelen, in: WPNR (1983) 5638, p. 62/63; A.W. de Jongh, in: HPS 1977, p. 55.

4. Ktr Bergen op Zoom 26 september 1978, NJ 1979, 90

feiten (nationaliteit van partijen is vermoedelijk Turks): Op 17 mei 1976 wordt een zekere G.S. in Nederland geboren. De ouders treden op 15 maart 1977 in het huwelijk. Op 26 maart 1977 is het kind door de echtgenoot (geslachtsnaam U), voor de consul-generaal van Turkije te Rotterdam, erkend. Op 30 november 1977 benoemt de kantonrechter een ander (J.S.) tot toezienend voogd. U verzoekt deze beschikking in te trekken.

De Ktr overweegt 'dat genoemde minderjarige, naar eerst thans is gebleken, volgens Nederlands recht vanaf 15 maart 1977 door het huwelijk de staat van wettig kind heeft verworven en daarover door verzoeker en de echtgenote sedert 26 maart 1977 de ouderlijke macht wordt uitgeoefend; dat mitsdien de beschikking van 30 november 1977 waarbij in de toezienende voogdij over genoemde minderjarige werd voorzien, nimmer enige rechtskracht heeft bezeten'.

5. Rb Arnhem 1 mei 1980, NJ 1981, 94

feiten: Na de geboorte van twee kinderen is een Marokkaanse man (Y), terwijl hij gehuwd was met een andere vrouw, in 1974 gehuwd met de moeder (Joegoslavische

nationaliteit) van de twee kinderen. Circa anderhalf jaar na de huwelijksluiting wordt nog een derde kind geboren. Door de 'Mahkama du Cadi-Notaire' te Casablanca is een 'reconnaissance matrimoniale' opgemaakt waaruit blijkt dat partijen sinds 1970 wettelijk zijn gehuwd, en dat tegen erkenning van de kinderen geen bezwaar bestaat. Uit het paspoort van de moeder blijkt het moederschap van de drie kinderen. Y verzoekt aanvulling van het geboorteregister met drie aktes, houdende wijziging van de familienaam van de drie kinderen.

De Rb: Het derde kind wordt zonder meer als wettig kind aangemerkt. Of de beide andere kinderen als wettige kinderen behoren te worden beschouwd moet beantwoord worden naar het nationale recht van de vader, in casu Marokkaans recht. Naar Marokkaans recht hebben beide kinderen de staat van wettig kind.

De betrekkingen tussen de moeder en haar buitenechtelijke kind worden beheerst door het nationale recht van de moeder. Naar het recht van Joegoslavië worden kinderen geboren uit een niet rechtsgeldig c.q. non-existent huwelijk van een partij van Joegoslavische nationaliteit als wettig beschouwd.

De Nederlandse openbare orde vordert niet, mede gelet op het bepaalde in art. 1:77 lid 2 sub a BW, dat aan de kinderen erkenning wordt onthouden van hun staat van wettig kind volgens Marokkaans recht. Ook de eerste twee kinderen worden als wettige kinderen aangemerkt.

6. *HR 15 september 1980, NJ 1981, 68*

feiten: Een Marokkaanse man huwt met een Tunesische vrouw. Circa twee weken na de huwelijksluiting wordt in Nederland een kind geboren. Beklag: Het kind is Nederlands omdat het als onwettig kind in Nederland is geboren en aan geen van zijn beide ouders een nationaliteit ontleent.

De HR: Art. 6 lid 2 Code de la nationalité tunisienne kent de Tunesische nationaliteit toe – voor zover in casus van belang – aan 'l'enfant né d'une mère tunisienne et d'un père inconnu'. Volgens het oordeel van een deskundige moet met de woorden 'né d'un père inconnu' mede bedoeld zijn 'né d'un père dont la filiation n'a pas été juridiquement établie à l'égard de son enfant'. Naar Tunesisch recht moet de vraag of een kind in familierechtelijke betrekking staat tot de echtgenoot van zijn moeder worden beantwoord naar het nationale recht van die echtgenoot. Naar Marokkaans recht is het kind onwettig.

Het kind wordt geacht de Tunesische nationaliteit te bezitten.

7. *Rb Rotterdam 30 november 1981, NIPR 1984, 245*

feiten: Een Nederlandse vrouw en een Libanese man zijn op 4 juni 1980 in Nederland gescheiden. Op 11 augustus 1980 wordt een kind geboren. De man ontkent het vaderschap. De inmiddels tweede echtgenoot van de vrouw, die de Nederlandse nationaliteit bezit, erkent de vader van het kind te zijn. Verzoek tot wijziging van de geslachtsnaam in het register van de burgerlijke stand.

De Rb acht Nederlands recht van toepassing. De rechtbank laat een verklaring en erkenning ex art. 1:198 lid 1 BW toe, nu de termijn van art. 1:198 lid 1 BW overschreden is ten gevolge van een vertraagde afhandeling van de echtscheidingsprocedure, die noodzakelijk werd door de weigering van de ambtenaar van de burgerlijke stand.

Het verzoek wordt toegewezen.

Beschrijving: A.V.M. Struycken, in: WPNR (1984) 5714, p. 617.

8. *Rb Utrecht 16 maart 1983, NIPR 1984, 253*

feiten: Een Marokkaanse man en een Nederlandse vrouw zijn in Marokko in het

huwelijk getreden. Staande huwelijk (meer dan zes maanden na de totstandkoming van het huwelijk) wordt een kind geboren. In het paspoort van de vader staat het kind als zijn kind vermeld. Verzoek tot verbetering van de geboorteakte van het kind, in die zin dat uit de akte de wettigheid van het kind blijkt.

De Rb: Het huwelijk wordt in Nederland erkend. Ten aanzien van de vraag naar de erkenning van het huwelijk zie p. 24 e.v.
Naar Marokkaans recht is het kind een wettig kind van beide ouders. De rechtbank erkent de wettigheid.

9. *Hof 's-Gravenhage 26 mei 1983, NJ 1985, 7*

feiten: Uit een Nederlandse moeder (X) is in Frankrijk een kind geboren. De vermoedelijke verwekker (Y) met wie zij jaren later in het huwelijk is getreden bezit de Marokkaanse nationaliteit. Bij de Franse burgerlijke stand is voor het kind de geslachtsnaam van de vader opgenomen. X verzoekt wijziging van de geslachtsnaam.

Het Hof: Verbetering van een in het buitenland opgemaakte akte van de burgerlijke stand door de Nederlandse rechter is niet mogelijk.

10. *Rb Alkmaar 29 september 1983, NIPR 1984, 092*

feiten: Elf maanden na de echtscheiding tussen een vrouw (X) en een Marokkaanse man (Y) wordt een kind geboren. In het Marokkaans recht wordt dit kind geacht staande huwelijk verwekt te zijn, en is dientengevolge een wettig kind van Y (artt. 84 en 85 C.S.P.S.). Y vordert gegrondverklaring van ontkenning van het vaderschap.

De Rb: Betrekkingen tussen een wettig kind en zijn ouders worden krachtens Nederlands internationaal privaatrecht in beginsel beheerst door de nationale wet van de vader.

De rechtbank is evenwel van oordeel dat deze regel in casu uitzondering moet lijden en Nederlands recht behoort te worden toegepast, aangezien beide ex-echtgenoten in Nederland wonen, ook de minderjarige zijn gewone verblijfplaats in Nederland heeft en in Nederland geboren is.

De vordering wordt toegewezen.

11. *Rb Alkmaar 5 januari 1984, NIPR 1984, 174*

feiten: In december 1982 is uit het huwelijk tussen een Nederlandse vrouw (X) en een Marokkaanse man (Y) een kind geboren. In augustus 1983 zijn partijen gescheiden. Allen wonen in Nederland. Y vordert gegrondverklaring van zijn vaderschapsontkenning.

De Rb is van oordeel dat de betrekkingen tussen een wettig kind en zijn ouders in beginsel worden beheerst door de nationale wet van de vader, doch dat deze regel in casu uitzondering moet leiden nu zowel ouders als kind in Nederland wonen en het kind in Nederland geboren is. Toepassing van Nederlands recht.

12. *Rb Amsterdam 2 mei 1984, NIPR 1984, 275*

feiten: Een Nederlandse vrouw (X) en een Turkse man (Y) zijn in mei 1983 in Nederland gescheiden. In augustus 1983 wordt een kind geboren. Y vordert ontkenning van het vaderschap.

De Rb kent bij de keuze van het toepasselijk recht weinig gewicht toe aan de aanknopingspunten die samenhangen met Y, aangezien doel is dat de betrekkingen tussen Y en het kind worden verbroken; de rechtbank hecht aanzienlijk meer gewicht toe aan de aanknopingspunten die samenhangen met de betrekkingen tussen

1. moeder en kind; toepassing van Nederlands recht, gezien woonplaats en nationaliteit van hen beiden, en te meer wanneer vaststaat dat Y niet de verwekker is;
2. kind en verwekker, wanneer het in de bedoeling ligt een betrekking tussen hen te vestigen; toepassing van Nederlands recht als recht van de gemeenschappelijke woonplaats van het kind en verwekker;

De rechtbank kent groot gewicht toe aan de aanknopingspunten die samenhangen met de omstandigheden van het kind; toepassing van Nederlands recht als recht van gewone verblijfplaats van het kind, nu de nationaliteit van het kind aan verandering onderhevig is. De rechtbank acht Nederlands recht toepasselijk en wijst de vordering toe.

13. *Rb Alkmaar 14 februari 1985, NIPR 1985, 361*

feiten: Man (Y) en kind bezitten de Turkse, de moeder bezit de Nederlandse nationaliteit. Allen wonen in Nederland. Y vordert ontkenning van het vaderschap.

De Rb past Nederlands recht toe.

De vordering van Y wordt toegewezen.

14. *Rb Utrecht 13 november 1985, NIPR 1986, 196*

feiten: Een Griekse vrouw (X) is gehuwd geweest met een Griekse man. Staande dit huwelijk zijn in Nederland twee kinderen geboren. Nadien is X gehuwd met een Tunesische man (Y).

X verzoekt de rechtbank de ambtenaar van de burgerlijke stand te gelasten een akte op te maken inhoudende de ontkenning door de moeder dat de kinderen wettige kinderen zijn van haar voormalige echtgenoot en de erkenning van de kinderen door haar huidige echtgenoot.

De Rb is van oordeel 'dat, nu de minderjarige kinderen J en S in Nederland zijn geboren en verzoekers volledig in Nederland zijn ingeburgerd en de Nederlandse taal goed machtig zijn en een verzoek tot naturalisatie tot Nederlander hebben ingediend en de vernoemde kinderen derhalve volledig als Nederlanders zullen opgroeien, er voldoende aanknopingspunten aan de Nederlandse rechtssfeer, waarin verzoekers met hun kinderen geheel zijn ingebed, aanwezig zijn om in het onderhavige geval van het nationaliteitsbeginsel af te wijken en Nederlands recht toe te passen op het verzoek'.

15. *Rb Alkmaar 5 december 1985, NIPR 1986, 274*

feiten: Een Marokkaanse man vordert ontkenning van het vaderschap jegens de bijzondere curator en de Nederlandse moeder van het Marokkaanse kind.

De Rb is van oordeel dat nu allen gewone verblijfplaats in Nederland hebben, Nederlands recht de vordering beheerst.

De rechtbank wijst de vordering toe.

16. *Hof Amsterdam 30 december 1985, NIPR 1986, 279*

feiten: Een Marokkaanse man en een Nederlandse vrouw zijn in 1968 in Amsterdam gehuwd. Circa drie maanden vóór de huwelijksluiting was uit de relatie een kind (A) geboren. Uit de geboorteakte van dit kind blijkt dat de consul-generaal van Marokko in 1974 heeft verklaard dat dit kind naar Marokkaans recht wordt beschouwd als een wettig kind geboren uit het in 1968 te Amsterdam gesloten huwelijk ('reconnaissance matrimoniale').

Het Hof overweegt: 'De minderjarige A is voor de sluiting van der partijen huwelijk geboren. Zij verkreeg de nationaliteit van haar moeder die Nederlandse is. Vaststaat dat A niet vóór of staande het huwelijk door de man als zijn kind is er-

kend, zodat A naar Nederlands recht door het huwelijk van haar moeder met de man niet is gewettigd. De moeder, die ten tijde van A's geboorte zelf nog minderjarig was en derhalve onbevoegd tot de voogdij, werd door haar huwelijk meerderjarig. Nu niet is gesteld noch gebleken dat op dat moment reeds in de voogdij over A was voorzien, moet worden aangenomen dat de moeder bij haar huwelijk van rechtswege voogdes is geworden over haar dochter A. In deze situatie is door de plaatsing (. . .) van de handtekening op de geboorteakte van A – daargelaten of, gelet op de betreffende artikelen van het Besluit Burgerlijk Stand, aan deze kantmelding in rechte enige betekenis kan worden toegekend – in ieder geval naar Nederlands recht geen verandering gebracht.

17. *Ktr Amersfoort 29 april 1986, NIPR 1986, 410*

feiten: Een Turkse man die in Nederland samenwoont met een Turkse vrouw, erkent een uit haar geboren onwettig kind. Drie dagen later blijkt de ambtenaar van de burgerlijke stand het kind als onwettig aan te melden bij de kantonrechter.

De Ktr voorziet in het gezag over het kind als zijnde een natuurlijk kind.

Noten

1. J.G. Sauveplanne, Elementair internationaal privaatrecht, Deventer 1986, p. 39.
2. Erkenning van een natuurlijk kind bij huwelijksluiting is derhalve ook niet mogelijk. Zie in dit verband Rb 's-Hertogenbosch 5 juni 1974 (niet gepubliceerd) AK 10.554.
3. Zie beschouwingen T. Ansay, Ein neues Sondergesetz für die Familie in der Türkei, StAZ 1982/3, p. 70 e.v. vertaald door B.J. Blijker, HPS 1982, p. 42 e.v.
4. Zie o.a L. Milliot, Introduction à l'étude du droit musulman, Paris 1953, p. 394/395; A.W. de Jongh, De afstamming in het Marokkaanse recht, HPS 1977, p. 46.
5. J.E. Geuzinge, De erkenning in het internationaal privaatrecht, Personeel statuut of Domiciliebeginsel, HPS 1983, p. 89 e.v.; H.U. Jessurun d'Oliveira, Vermolming van het nationaliteitsbeginsel, HPS 1980, p. 4 e.v.